

Jeseníček

Číslo 16

2008 - 2009

Ročník 34

Lidice pro 21. století

Od 1. února do 8. března 2009 probíhal na základních a středních školách IV. ročník mezinárodní internetové vědomostní soutěže „Lidice pro 21. století“. Prvního kola této soutěže se zúčastnilo také 19 žáků naší školy (7. – 9. ročník).

Soutěž se skládala ze dvou částí:

- vědomostního testu na téma 2. světové války,
- volné literární práce na téma „Nebyly jen Lidice“, která nesměla přesáhnout 2000 znaků.

Velkého úspěchu dosáhla v soutěži žákyně 8. třídy Alena Korbelová, která se v I. kategorii v konkurenci 1476 soutěžících z celého světa probojovala mezi 21 nejlepších. Ti budou soutěžit o konečné umístění ve dnech 24. – 28. 4. Tentokrát na účastníky finálového kola čeká „pouze“ vědomostní test. Konečné pořadí bude na internetových stránkách zveřejněno 13. května. Finalisté se mohou těšit na vyhlášení konečných výsledků v Ležácích, věcné ceny a tři nejlepší na týdenní pobyt v Itálii. Držíme Aleně palce!

Petra Hružová

Dějepisná exkurze

Ve čtvrtek 2.4. se žáci 6. a 7. třídy zúčastnili dějepisné exkurze v Rakovníku. Nejprve zhlédli výstavu šermířských zbraní a oblečení, kterou pro veřejnost uspořádala skupina historického šermu Páni ztraceného ráje. Její člen, pan Domin, se nám po celou prohlídku obětavě věnoval – podal poutavý výklad a zodpověděl řadu dotazů.

Poté se naše skupina přesunula do centra města, kde paní učitelka Šiková žáky stručně seznámila s historií Rakovníka a s jeho hlavními pamětihodnostmi. Nakonec žáci navštívili Rabasovu galerii a měli i chvíli na nákup občerstvení. Do Jesenice jsme se plni dojmů vrátili vlakem ve 13.15 hod.

Petra Hružová

Matematický klokan 2009 - školní kolo

Kategorie CVRČEK – 2. a 3. třída		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Marek Doležal	40	1.
Milan Ondič	40	1.
Simona Šindlerová	39	2.
Tomáš Uher	38	3.

Kategorie KLOKÁNEK – 4. a 5. třída		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Miloš Müller	99	1.
Veronika Kvíderová	77	2.
Tereza Bekárková	71	3.

Kategorie BENJAMÍN – 6. a 7. třída		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Marie Zikulová	55	1.
Eliška Brdová	50	2.
Zdeňka Sajfridová	47	3.

Kategorie KADET – 8. a 9. třída		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Martina Müllerová	89	1.
Jaroslav Červenka	60	2.
Martina Nistorová	54	3.
David Chvojka	54	3.

Matematický klokan 2009 v rámci okresu

Kategorie KLOKÁNEK – 4. a 5. třída	
JMÉNO	POŘADÍ
<u>Miloš Müller:</u>	2. místo
z celkového počtu 406 žáků.	

Kategorie KADET – 8. a 9. třída	
JMÉNO	POŘADÍ
<u>Martina Müllerová:</u>	3. místo
z celkového počtu 365 žáků.	

Matematická olympiáda 2009 - okresní kolo

Rakovník 8.4.2009

JMÉNO	TŘÍDA	ÚLOHY			BODY	MÍSTO
		č. 1	č. 2	č. 3		
Klára Dubcová	VIII.	0	0	0	0	---
Alena Korbelová	VIII.	0	1	0	1	---
Aneta Alexijová	VII.	Přestože splnila podmínky postupu do okresního kola, soutěže se nakonec nezúčastnila.				

Biologická olympiáda 2009

Školní kolo - kategorie C (8. a 9. třída)

JMÉNO	TEST	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	CELKEM	MÍSTO
Alena Korbelová	22	10,5	8	40,5	1.
Verča Michálková	22	8,5	6	36,5	2.
Jára Červenka	18	7,5	8,5	34	3.
Jana Vinšová	18	7,5	5	30,5	4.
Anička Richtrová	15	5	5	25	5.
Tomáš Benedek	20	0,5	1,5	22	6. – 7.
Verča Machová	15	5	2	22	6. – 7.
Jitka Kinská	11	2	5	18	8.
David Chvojka	9	4,5	2	15,5	9.

Okresní kolo - kategorie C (8. a 9. třída)

JMÉNO	TEORIE	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	CELKEM	MÍSTO
Alena Korbelová	42,5	14,5	11,5	68,5	6.
Jana Vinšová	39	12	14,5	65,5	8. – 9.
Jára Červenka	39,5	13	13	65,5	8. – 9.

Školní kolo - kategorie D (6. a 7. třída)

JMÉNO	TEST	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	CELKEM	MÍSTO
Aneta Černoorská	19	8	5,5	32,5	1.
Zdeňka Sajfridová	22,5	5	4	31,5	2.
Verča Dolejšová	17	7	4,5	28,5	3.
Maruška Zikulová	17	5,5	3,5	26	4.
Michal Tatzauer	13	7	5,5	25,5	5.
Simona Švidroňová	20	2,5	2	24,5	6.
Petr Brož	17,5	4,5	2	24	7.
Aneta Alexijová	18	3,5	2	23,5	8.
Jakub Pokorný	14	3	4	21	9.
Štěpánka Edlová	16	2,5	1,5	20	10.
Honza Hazucha	13	1	3	17	11.
Karina Šatánková	12,5	1,5	2	16	12.

Okresní kolo - kategorie D (6. a 7. třída)

JMÉNO	TEORIE	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	CELKEM	MÍSTO
Aneta Černoorská	60	12,5	9,5	82	3.
Zdeňka Sajfridová	60,5	6,5	7	74	4.
Verča Dolejšová	45	10,5	9,5	65	10. – 12.
Maruška Zikulová	48,5	8,5	8,5	65,5	Mimo soutěž.

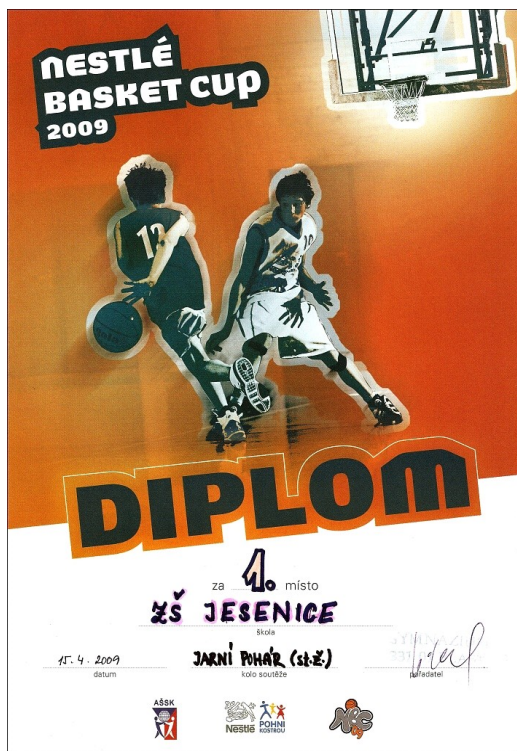
XII. ročník turnaje žákyň v basketbalu

Středa 15. dubna 2009 – tělocvična Gymnázia Plasy

STARŠÍ ŽÁKYNĚ

	KRL	GPL	JES	DB	Body	Skóre	Pořadí
Kralovice		4:34	2:34	14:4	4	20:72	3.
G Plasy	34:4		14:15	29:2	5	77:21	2.
ZŠ Jesenice	34:2	15:14		31:4	6	80:20	1.
ZŠ D. Bělá	4:14	2:29	4:31		3	10:74	4.

Mezi 15 nejlepšími střelkyněmi turnaje se umístily: **1.** Olga Hanauerová (32 bodů), **3.** Katka Mutínská (17 bodů), **6.** Klára Dubcová (13 bodů), **9.** Zuzka Fišerová (10 bodů), **11.** Eliška Lískovcová (8 bodů).

HISTORICKÁ PLZEŇ

Ve středu 22. dubna se konala exkurze, jejímž cílem bylo poznání centra západních Čech – města Plzně. Účastníky exkurze tvořily tři skupiny žáků naší školy: tou první byli žáci a žákyně čtvrté třídy pod vedením paní učitelky Peterové a paní učitelky Břínkové, druhou pak tvořili žáci, kteří navštěvují alternativní výtvarnou výchovu paní učitelky Valešové. Zbývajících účastníků exkurze pak byli členové dějepisného semináře ze 7. třídy a pět budoucích „dějepisců“ ze třídy šesté.

Z Jesenice jsme vyjeli autobusem v 8.00 hodin a do Plzně dorazili krátce po 9. hodině. Poté už měly jednotlivé skupiny svůj vlastní program. Zatímco čtvrtáci navštívili postupně plzeňské historické podzemí, Muzeum strašidel, věž na náměstí Republiky a oblíbený „mekáč“, výtvarníci po prohlídce podzemí zhlédli galerii, kde plnili

nejrůznější úkoly, a nakonec vystoupali na věž katedrály sv. Bartoloměje.

„Dějepisci“ si nejprve prošli plzeňské podzemí (seznámení s historií podzemí i města), poté se spolu s paní učitelkou Hrůzovou s panem učitelem Katonou vydali do Západočeského muzea, kde si prohlédli exponáty městské zbrojnice (patří k největším u nás) a jubilejní sál, v němž je stálá výstava míšeňského porcelánu.

Tím však program zájemců o historii zdaleka nekončil! Po Západočeském muzeu skupinka zamířila na prohlídku hlavních pamětihodností města. Žáci se během krátké vycházky seznámili s historií i současností Plzně, viděli např. budovu Státní vědecké knihovny, Divadla J. K. Tyla, židovské synagogy a řadu dalších významných domů v samotném centru města (náměstí Republiky) – renesanční radnici ze 16. století, sousední Císařský dům (pobyt Rudolfa II.), či dům, kde bydlel Albrecht z Valdštejna. Samozřejmě nahlédli do gotické katedrály sv. Bartoloměje (Bartoloměj = ochránce kolonistů), která svou nejvyšší kostelní věží v České republice (cca 102 m) dominuje nejen náměstí, ale i blízkému okolí. Nesměl zajisté chybět výstup na tuto věž – po zdolání 301 schodů se všem otevřel nádherný výhled na město i okolí. Ve 13.30 se pak všichni sešli u autobusu a vyrazili směrem k domovu. Do Jesenice jsme se vrátili kolem půl třetí odpoledne.

A na závěr dobrá zpráva pro členy dějepisného semináře: exkurze do Plzně nebyla poslední akcí tohoto druhu. Do konce školního roku na ně čeká ještě jeden výlet za poznáním, tentokrát cyklistický. A jeho cíl? Zatím je tajemstvím.

Petra Hrůzová

VÝLET DOPISOVATELSKÉHO KROUŽKU DO PNĚTLUK

Výlety dopisovatelského kroužku do rekreačního areálu Pnětluky nedaleko stejnojmenné obce na Lounsku se již staly neodmyslitelnou součástí života jeho členů. A to jak členů současných, tak i těch, kteří už svoji docházku ukončili. Prostě je to událost, na kterou se těší všichni.

Očekávání žáků bylo letos naplněno ve dnech 24. – 26. dubna, tedy v jediném možném

víkendovém termínu před koncem školního roku. To, že nám fantasticky přálo počasí, vnímáme jako bonus za odvahu uskutečnit výlet právě v dubnu. Však jsme si prosluněné dny náležitě vychutnali a využili je k výletu ke zřícenině hradu Pravda či k řadě her a soutěží!

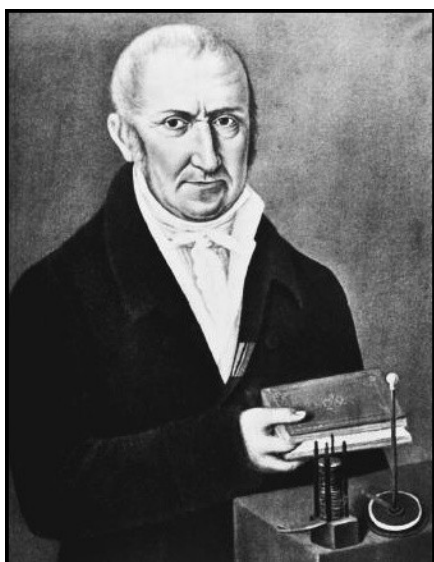
Hlavní soutěžní program začal již v sobotu dopoledne, kdy se po areálu rozvísily otázky tříkolové zkoušky důvtipu. Na další otázky odpovídaly děti cestou z Pravdy a body do celovýletní soutěže získávaly rovněž v dovednostním šestiboji. Ten zahrnoval vrhání kruhů na nohy stolu, srážení dřevěných kuželek, kopy na branku, házení šipek na terč a házení míčků do koše. Doplnující disciplínou pak byla chůze na chůdách. Vítězem šestiboje se stal s převahou Aleš Kašpárek před druhou Zuzkou Fišerovou a třetím Lukášem Kinským. Body jednotlivcům přinesl i bobřík odvahy, který udělal tečku za sobotním večerem.

Také neděle nabídla pestrý program. Nejprve se skupinky vydaly za hledáním bájného pnětluckého pokladu a poté si dobrovolníci zahráli lístečkádu, jejímž účelem je sběr lístečků s nápovědou, kde leží poklad. Nejvyšší bodový zisk však přinesla již zmíněná tříkolová zkouška důvtipu. Právě ta nakonec rozhodla o tom, že se celkovým vítězem celovýletní soutěže nestala dosud vedoucí Zuzka Fišerová z 9.A, nýbrž aktivitou hýřící Zdenka Vondrák ze šesté třídy.

Samozřejmě že nešlo o soutěž jako takovou, ale o zajímavé zpestření našeho pobytu v Pnětlukách. Jestli výlet splnil svůj účel a dětem se líbil, jsem spokojen.

Zdeněk Modrý, vedoucí dopisovatelského kroužku

Fyzika v osmém ročníku ZŠ rozšiřuje obzor žákovského poznání o základy elektřiny a magnetismu. Žáci se blíže seznamují se základními elektrickými veličinami a jejich jednotkami, které nesou jména slavných fyziků a objevitelů. My se v našem seriálu zaměříme na tři z nich – italského vynálezce Alessandra Volta (1745 – 1827), francouzského fyzika André Marie Ampéra (1775 – 1836), který zkoumal vlastnosti elektrického proudu, a německého fyzika Georga Simona Ohma (1787 – 1854), jehož zákon (vztah mezi elektrickým napětím, proudem a odporem) si žáci pamatují jako jednu z fundamentálních pouček.

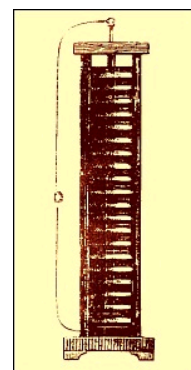
SERIÁL

ALESSANDRO VOLTA 18.2.1745 – 5.3.1827

Alessandro (Někdy psáno Alessandro) Giuseppe Antonio Anastasio Volta se narodil 18. února 1745 ve městě Como v Milánském vévodství. Již od dětství ho zajímaly přírodní vědy, zejména fyzika. V roce 1769, coby čtyřadvacetiletý student, zveřejnil své první vědecké pojednání ***O přitažlivé síle ohně elektrického a jevech s tím souvisejících***, v němž vyslovil hypotézu o souvislosti elektřiny a magnetismu.

Po studiích se v roce 1774 stává Alessandro Volta učitelem fyziky na gymnáziu v rodném Comu a od roku 1779 začíná přednášet i na univerzitě v Pavii. Je vtipný, pohotový, vyhýbá se suchým faktům a vše dokumentuje názornými pokusy. Rovněž cestuje po Evropě a setkává se s řadou významných osobností. V roce 1791 se stává členem Královské společnosti (Akademie věd) v Londýně, což byla největší pocta, jaké se mohlo tehdejšímu vědci dostat.

Po návratu z Anglie se Volta seznámil s prací boloňského profesora anatomie Luigiho Galvaniho [čti: luidži galvány, 1737 – 1798], v níž autor popisuje své pokusy s žabími stehýnkami. Při pitvání žab si Galvani povšiml, že se jejich svaly při dotyku s kovovým skalpelem stahují. Mylně se začal domnívat, že tyto stahy svalů způsobuje jakási „živočišná elektřina“. Volta však Galvaniho teorii odmítl. Prokázal, že elektřinu lze získat i bez živočišného materiálu – postačí pouze vložit mezi dva různé kovy látku napuštěnou vhodnou kapalinou (elektrolytem). Tento důkaz již bezprostředně vedl k objevu a sestrojení prvního elektrického článku - **Voltové sloupu** (1799). Zařízení vzniklo střídavým poskládáním zinkových a měděných kotoučů na sebe, oddělených flanelem napuštěným slanou vodou, později kyselinou. Na počest svého krajana Luigiho Galvaniho nazval Volta chemický zdroj elektrického napětí **galvanický článek**.

Svým vynálezem se Alessandro Volta proslavil nejen ve vědeckých kruzích. Když Napoleon Bonaparte vtrhl do Itálie, osobně se s Voltou setkal a jmenoval jej hrabětem. Ani poté, co byl Napoleon poražen, neupadl vynálezce v nemilost a až do roku 1819 působil na univerzitě v Pavii. Alessandro Volta zemřel 5. března 1827 ve věku 82 let ve svém rodném městě Comu. Jeho jméno navždy připomíná jednotka elektrického napětí **VOLT**. Je ovšem ironií osudu, že zatímco Volta dožil v poklidu, hýčkáni vladaři i vědci, jeho největší inspirátor Galvani, který odmítl Napoleonovu okupaci Itálie, byl zbaven profesury a donucen opustit univerzitu. Krátce nato zemřel v úplné bídě...

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 15/2008-2009:

1.- DETEKTIVNÍ PŘÍBĚH

Inspektora udivilo, že sousedova žena, která měla velmi lehké spaní, se neprobudila, když ve vedlejším bytě padly dva výstřely z revolveru. Začal proto pochybovat o pravdivosti sousedovy výpovědi.

2.- DOPLŇOVAČKA

Slunce, seno, jahody.

3.- HLAVOLAM

Pravý je výstřížek označený písmenem C.

2

SUDOKU

Doplňte tabulku sudoku tak, aby v každém řádku, v každém sloupci a v každém malém čtverci byly všechny číslice od 1 do 9.

	2		5	9		3	4	
	9			7	8	2	6	
4		1		3	6			
9	5	4	6				1	
		7		5		2	6	9
		2			1	4		7
3				9				2
	4	9			3	5	7	1
7		5	1	4	2	8		

Zjistěte jméno autora podle následujících indicií:

1

- žil v letech 1885 – 1948
- byl to novinář a spisovatel
- je nazývám zuřivým reportérem
- patří do skupiny pražských německých autorů (žijících v Praze, píšících česky nebo o Čechách)
- během první světové války prodělal tažení proti Rusku a Srbsku (stál na straně Rakouska)
- po válce působil ve Vídni, redigoval noviny, stal se členem komunistické strany
- v roce 1920 odešel do Prahy, psal do Prager Tagblattu (německy psaný „Pražský deník“), úzce spolupracoval s českou divadelní avantgardou
- v dalších letech působil jako dopisovatel Lidových novin z Berlína
- 1937 – 38 bojoval v řadách interbrigadistů ve španělské občanské válce
- po okupaci českých zemí odchází do USA a působí jako reportér i v Mexiku
- dobře znal pražské podsvětí

POZNEJ

Dílo:

O Praze píše:

- Z pražských uliček a nocí
- Pražská dobrodružství
- Pražský pitaval (soubor kriminalistických studií)
- Tržiště senzací (vzpomínky na pražské období)

AUTORA

Nejznámější dílo:

- Zuřivý reportér

Levicově orientované reportážní knihy:

- Čaři, popi, bolševici
- Americký ráj
- Asie od základů změněná
- Tajná Čína
- Přistání v Austrálii

3

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

ROHÁČEK

1/Značka obsahu. 2/SPZ Sokolova. 3/Domácky Robert. 4/Metropole Moravy. 5/Znělka. 6/Tajenka.

SOUTĚŽNÍ KUPON

JMÉNO

TŘÍDA